

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Hensigten med dette forslag er at forbedre børns retsstilling i samfundet. Børn bør dels have ret til en række centrale serviceydelser som for eksempel plads i et pædagogisk dagtilbud og til rådgivning og støtte og dels have demokratiske rettigheder, ret til at ytre sig og blive hørt i sager, der angår dem. Forslaget skal give anledning til en bred debat om, hvordan man sikrer børn en ordentlig opvækst, at sætte temaet »det gode børneliv« på den politiske dagsorden.

Tilsammen sigter de foreslåede initiativer mod dels at sikre alle børn og børnefamilier et bedre hverdagsliv med tid og plads til børn og med inddragelse af børnene i de demokratiske processer i lokalsamfundet og dels ved rådgivning at forebygge, at kriser opstår, og have et ordentligt beredskab, når børn er kommet i krise. Initiativerne fastholder herved det dobbelte perspektiv at være særlig opmærksomme på den gruppe af børn, der er mest udsatte, uden at tabe de »almindelige børn« af syne.

Baggrunden for initiativerne er, at man i disse år oplever en voldsom polarisering i gruppen af børn. Flertallet af danske børn har det godt, viser statistikken, men netop derfor bliver det synligere, at den sidste gruppe på 15-18 pct. har det skidt. Man er ved at skabe et samfund, hvor det er stadig sværere for denne mindre gruppe af børn at finde plads. Der er flere årsager til denne polarisering i børnegruppen. En af årsagerne er, at der sker en lignende udstødelse i voksegruppen, og at man endnu ikke er god nok til at bryde den sociale arv – børn af udstødte voksne bliver selv udstødte. Rent faktisk er det sådan, at man overfører den sociale arv, således at der i dag er tredjegenérationsbistandsmodtagere. En anden årsag er det opskruede tempo, mange børnefamiliers hverdag foregår i et tempo, der ikke levner tid og plads til ordentligt samvær mellem børn og voksne. Endelig er de sociale netværk i lokalsamfundet opløst mange steder, og dette tab af netværk rammer især de svage-

ste børn. Når forældrene svigter, er der i mange tilfælde ikke andre voksne, der kan tage over, før børnenes situation bliver så dårlig og derved så synlig, at myndighederne griber ind.

Det er forældrenes pligt at sikre barnets opdragelse og opvækst, og dette ansvar ønsker forslagsstillerne ikke at fratage forældrene. Men forslagsstillerne mener ikke, at børn kun er forældrenes ansvar. Børn er også fællesskabets ansvar. Forslagsstillerne mener, at samfundet har pligt til og ansvar for at sikre forældrene de bedst mulige betingelser for at kunne opfylde forældrerollen på bedste vis og pligt til at sikre børn de bedst mulige opvækstbetingelser. At give børn sociale og demokratiske rettigheder er et led i processen med at opdrage børn til at kunne tage ansvaret for deres eget liv og til at videreføre og videreudvikle demokratiet i vores samfund.

I Danmark er der magtfulde institutioner, som varetager for eksempel idrætsudøvernes og bilejernes interesser. Men der er ingen stærke pressionsgrupper, der varetager børnenes interesser. Med den forsøgsvisse oprettelse af Børnerådet har børnene fået en instans, der kan udtale sig om spørgsmål, der vedrører børn. Men den danske politik på børneområdet er alt for usammenhængende trods alle gode intentioner. Den nuværende lovgivning om børn har ikke børn i centrum. Den lovgivning, der vedrører særligt de mindre børn, er præget af at have arbejdsmarkedspolitikken som omdrejningspunkt: Barnet skal passes, så forældrene kan arbejde. Børnechecken er et skattepolitisk instrument, og arealkravene til daginstitutionerne ligger i bygningsreglementet!

Der er brug for en mere samlet børnepolitik på tværs af de enkelte politikområder og en større helhed i de politiske tiltag for børn og for familier. Med dette forslag til folketingsbeslutning ønsker forslagsstillerne at formulere en række initiativer, der tager udgangspunkt i barnet og barnets rettigheder, og at anspore til en debat om, hvordan man såvel indholdsmæssigt som formelt sikrer børn en ordentlig